

Samfundsfag A

Terminsprøve

9. december 2024

3cSA

2. del

Kl. 9:40-15:00

Skriftlig terminsprøve 2024

Opgavernes spørgsmål *med* bilag.

Dette opgavesæt består af en fællesdel og tre delopgaver.

Fællesdelens to spørgsmål (1a og 1b) skal **begge** besvares.

Af de tre delopgaver (A, B og C) skal du vælge **én** til besvarelse.

Ved bedømmelsen af besvarelsen vejer alle 3 spørgsmål (spørgsmål 1, 2 og 3) lige meget. Det betyder, at fællesdelen (samlet) vejer cirka $1/3$ og delopgaven cirka $2/3$.

Fællesdel

Besvarelsene af opgaverne 1a og 1b må samlet maksimalt fylde 700 ord.

1a. Hvad kan der af tabel 1 udledes om ændringerne i vælgernes tilslutning til Folketingets partier fra folketingsvalget d. 1/11-2022 til meningsmålingen d. 8/11-2024.

Besvarelsen skal understøttes af beregninger af et 95%-konfidensinterval for alle politiske partier, og du skal anvende viden om parti- og vælgeradfærd.

Tabel 1: Epinions meningsmåling offentliggjort d. 8. november 2024 (procent)

	Meningsmåling d. 08.11.2024	Folketingsvalget d. 01.11.2022
Socialdemokratiet	19,3	27,5
Radikale Venstre	5,2	3,8
Det Konservative Folkeparti	6,7	5,5
Socialistisk Folkeparti	16,0	8,3
Liberal Alliance	12,8	7,9
Moderaterne	3,4	9,3
Dansk Folkeparti	5,2	2,6
Venstre	9,5	13,3
Danmarksdemokraterne	11,1	8,1
Enhedslisten	7,1	5,1
Alternativet	2,2	3,3

Om det politiske indeks fra den 8. november 2024:

Meningsmålingen er foretaget af analyseinstituttet Epinion og er lavet på baggrund af i alt 2.106 gennemførte interviews med repræsentativt udvalgte danskere på 18 år og derover, hvoraf 1.592 (76 pct.) har afgivet et partivalg. Interviewene er gennemført den 30. oktober 2024 - 6. november 2024. I indekset spørges kun til opstillingsberettigede partier.

1b. Opstil tre hypoteser, som kan forklare de sammenhænge mellem bopæl, uddannelse, stemmeadfærd og holdning til, om Danmark bør tilslutte sig en fælles flygtningepolitik for EU, der kommer til udtryk i tabel 2. Hver hypotese skal understøttes af en faglig begrundelse.

Tabel 2. Bopæl, uddannelse, stemmeadfærd og holdning til, om Danmark bør tilslutte sig en fælles flygtningepolitik for EU. 2022. Procent.

	Helt eller delvis enig	Hverken enig eller uenig	Helt eller delvist uenig	Ved ikke	Total
Bopæl					
Landsby med under 1.000 indbyggere eller på landet	26,2	26,1	29,2	18,5	100
By med 1.000-19.999 indbyggere	32,5	24,0	27,7	15,8	100
By med over 20.000 indbyggere (undtagen København, Aarhus, Odense og Aalborg)	30,3	25,7	26,1	17,9	100
København, Aarhus, Odense og Aalborg	39,4	23,2	20,4	17,0	100
Uddannelse					
Grundskole	27,4	26,8	22,3	23,5	100
Erhvervsfaglig uddannelse	28,8	26,0	29,1	16,1	100
Kort videregående uddannelse (under 3 år)	33,3	28,6	20,3	17,8	100
Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)	38,5	23,1	21,4	17,0	100
Lang videregående uddannelse (over 4 år)	52,4	15,6	21,1	10,9	100
Stemmeadfærd					
Stemte på rød blok ved folketingsvalget i 2022	43,0	24,4	16,4	16,2	100
Stemte på blå blok ved folketingsvalget i 2022	28,8	23,6	34,1	13,5	100
I alt	33,5	24,4	24,8	17,3	100

Note: Ca. 1.050 respondenter har svaret på spørgsmål om deres bopæl, uddannelse og stemmeadfærd ved folketingsvalget i 2022 samt taget stilling til udsagnet: "Danmark bør tilslutte sig, at der føres en fælles flygtningepolitik for EU". Kilde: Surveybanken. Folketingsvalg 2022.

Delopgave A: Hvor skal EU hen?

2. Undersøg, hvad der af materialet i A1 (figur 1, figur 2, figur 3, tabel 1 og tabel 2) kan udledes om mønstre i den danske befolknings holdning til EU. Undersøgelsen skal understøttes af relevante beregninger og et diagram ud fra de beregnede tal, og du skal anvende viden om EU og politiske skillelinjer.

3. Diskutér muligheder og udfordringer for EU-samarbejdet ved at udvide EU med flere medlemslande. Diskussionen skal tage udgangspunkt i videoklipet i bilag A2, og du skal anvende viden om integration i Europa.

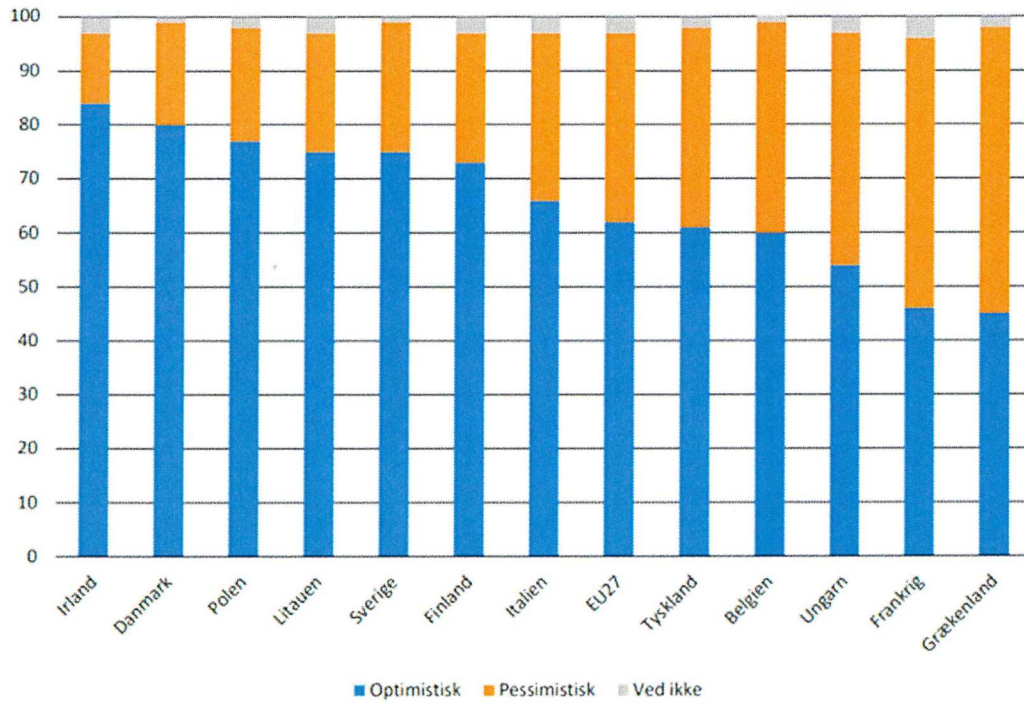
BILAG A1

Figur 1. Den danske befolknings holdning til EU, 2016-2022. Procent.

Note: Ca. 1.000 repræsentativt udvalgte danskere over 18 år er blevet spurgt om deres generelle holdning til EU. Kurverne summerer ikke til 100, fordi en gruppe har svaret "ved ikke".
Kilde: Epinion, 2023.

Figur 2. Syn på EU's fremtid. EU27 og udvalgte EU-medlemslande. 2022-2023. Procent.

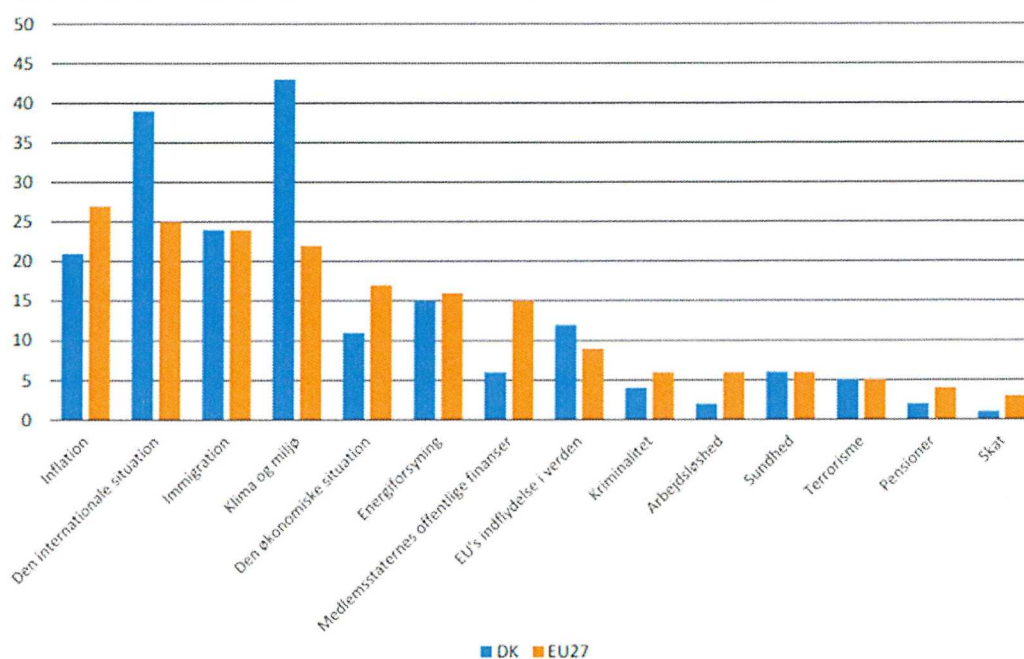
Note 1: Respondenterne er blevet stillet følgende spørgsmål: "Vil du sige, at du er optimistisk eller pessimistisk omkring EU's fremtid?"

Note 2: "EU27" omfatter alle EU-medlemslande.

Kilde: Standard Eurobarometer 98 - Winter 2022-2023.

BILAG A1 (fortsat)

Figur 3. Syn på, hvad der er EU's største aktuelle problemer. Danmark og EU27. 2023. Procent.

Note: 26.425 respondenter i de 27 EU-medlemslande, heraf 1.016 respondenter i Danmark, er blevet bedt om at vælge de to største problemer, som EU efter deres opfattelse aktuelt står over for.

Kilde: Standard Eurobarometer 99. Forår 2023. Meningsmåling i EU. National rapport Danmark.

Table 1. Den danske befolknings præferencer for EU's formål og fremtid. 2021 og 2023. Procent.

	2021	2023
EU bør være en global stormagt, i stand til at forsvare sig selv mod eksterne trusler med militære midler om nødvendigt	12	17
EU bør være et åbent og velfungerende indre marked med integration hovedsageligt begrænset til det økonomiske område	21	25
EU bør være et fyrtårn for demokrati og menneskerettigheder, der prioriterer retsstaten og høje demokratiske standarder inden for sine egne grænser	29	30
EU bør forsvare europæiske traditioner og værdier, der holder nationalstaterne stærke	10	7
EU bør afvikles. EU-landene ville være bedre stillet uden EU	12	8
Ingen af de ovenstående	4	1
Ved ikke	12	12
Total	100	100

Note: Ca. 1.000 repræsentativt udvalgte respondenter er i henholdsvis 2021 og 2023 blevet bedt om at tage stilling til følgende spørgsmål: "Hvilken af følgende udtalelser afspejler bedst din præference for, hvad EU burde være?"

Kilde: Tænketanken Europa. "Ny måling: Krigen skubber danskere tættere på USA, men øger støtten til et stærkere europæisk forsvar." 07.06.2023.

Table 2. Den danske befolknings holdning til EU fordelt på partivalg ved folketingsvalget i 2022. Absolutte tal.

	Meget eller overvejende positiv	Neutral/hverken positiv eller negativ	Meget eller overvejende negativ	Total
Socialdemokratiet	577	280	189	1.046
Radikale Venstre	72	8	1	81
Det Konservative Folkeparti	125	46	43	214
Nye Borgerlige	23	39	139	201
Socialistisk Folkeparti	173	69	52	294
Liberal Alliance	101	49	52	202
Moderaterne	163	51	20	234
Dansk Folkeparti	16	30	88	134
Venstre	240	73	48	361
Danmarksdemokraterne	84	73	146	303
Enhedslisten	103	60	60	223
Alternativet	61	15	13	89
I alt	1.738	793	851	3.382

Note 1: 3.382 respondenter er blevet spurgt om, hvad de stemte ved folketingsvalget i 2022, og bedt om at tage stilling til følgende spørgsmål: "Hvad er din generelle holdning til EU?"

Note 2: I tabellen er kun medtaget tal for de partier, som blev valgt ind i Folketinget ved valget i 2022.

Kilde: Surveybanken. Valgundersøgelsen 2022.

BILAG A2

Deadline: Interview med professor Marlene Wind. DR2. 13.9.2023. (Se fil med materiale).

Note: Marlene Wind er professor i statskundskab og leder af Center for Europæisk Politik ved Københavns Universitet samt rådgiver for EU's udenrigschef, Josep Borrell. Ursula von der Leyen er formand for EU-Kommissionen.

Delopgave B: SVM-regeringen

2. Sammenlign de syn på SVM-regeringen, der kommer til udtryk i bilag B1, B2 og B3. Du skal anvende viden om partiadfærd og ideologi.

3. Du er politisk rådgiver for statsminister Mette Frederiksen. Skriv et notat til Mette Frederiksen, som sætter hende i stand til at udforme en strategi for, hvordan Socialdemokratiet genvinder regeringsmagten efter næste folketingsvalg.

Notatet skal tage udgangspunkt i bilag B4 og du skal anvende viden om parti- og vælgeradfærd.

Bilag B1: ”Se højdepunkterne fra Alex Vanopslaghs formandstale her”

Tv2. 15. april 2023. Uddrag.

Hvad skete der? Liberal Alliances partiformand, Alex Vanopslagh, holdt tale for de fremmødte medlemmer ved partiets landsmøde i København. Landsmødet blev skudt i gang på et tidspunkt, hvor LA'erne står til mere end 12 procent af stemmerne i flere meningsmålinger. (...)

Tidligere i talen lød det fra LA-formanden, at han vil tage imod både Moderaterne og Venstre, når - ikke *hvis* - de kommer tilbage i blå blok. En blok, der har et "fortrinligt samarbejde", siger han: -

Det kan godt være, at det blå puslespil er slået i stykker. Men vi har stadig alle brikkerne.

Regeringen er drevet af teknokrati (ekspertvælde), siger Vanopslagh. Kritikken af SVM-regeringen fortsætter. For LA-formanden mener ikke, at ambitionerne i regeringsgrundlaget er høje nok.

Han kritiserer blandt andet, at regeringen vil afskaffe seniorpensionen og i stedet lave en såkaldt "Arne Plus-ordning".

- Og så kan de sige: "Vi afskaffede store bededag. Se, hvor modige vi er". Det viser bare, at vi har en regering, der er drevet af teknokrati, siger Vanopslagh. (...) Vanopslagh mener, at SVM-regeringen "desperat leder efter en eksistensberettigelse". Det har ifølge LA-formanden resulteret i en konstant krise- og dommedagspræget retorik.

- Jeg er ret fortrøstningsfuld i forhold til, at vi i fremtiden får et borgerligt regeringsalternativ til det midterhalløj, vi ser nu, siger Vanopslagh og fortsætter med en direkte besked til dem, han kalder "de liberale lillebrødre":

- Jeg vil bare sige til Venstre og Moderaterne: Jeg håber, at I kan se mine lange arme her, for når I en dag vil vende hjem og fremme de borgerlige værdier, så står jeg klar til at tage imod jer trygt i min favn.

Bilag B2: ”Enhedslisten før årsmøde: Det går godt, men...”

DR, d. 27. maj 2023. Uddrag.

Frustrationerne over Socialdemokratiet er til at tage at føle på.

Der lyder et tungt suk fra Mai Villadsen.

Selvom Enhedslistens politiske ordfører mener, det går godt med at være i opposition til en midter regering, der sidder med flertallet, så er der også en del frustrationer.

- Jeg synes, det går rigtig godt for Enhedslisten for tiden, men der er ingen tvivl om, at vi er rigtig frustrerede over den politiske retning, Socialdemokratiet og regeringen har sat, siger Mai Villadsen i et interview med DR forud for partiets årsmøde her i weekenden. ”Derfor er det vores opgave både at sige fra, men selvfølgelig også at vise nogle alternative veje til, hvordan man kan lave god politik.”

SVM-regeringen har siddet ved magten i 163 dage, og nu mener Mai Villadsen, det er på tide at vise, der er en alternativ vej. Og vejen derhen skal ifølge Enhedslisten banes sammen med SF. SF er jo nok det parti, der står os tættest, siger den politiske ordfører.

Hun understreger, at det er Socialdemokratiets ryk til højre, som skal skubbe de to venstrefløjspartier endnu tættere sammen.

- Vi har en flertalsregering, der fører en politik, som er et frontalangreb på rigtig mange grupper i det her samfund, siger Mai Villadsen, inden hun tager en kort pause og fortsætter:

- Der er det vores opgave både at sige fra, men selvfølgelig også at vise nogle alternative veje til, hvordan man kan lave god politik.

Det er både afskaffelsen af store bededag, planlagte nedskæringer på pension for nedslidte, ændringer på uddannelsesområdet og manglende levering på den grønne dagsorden, der frustrerer.

Og i SF er formand Pia Olsen Dyhr positivt stemt over håndsrækningen, for selvom der er nogle områder, hvor partierne er uenige, så er der tilsvarende lange stræk, hvor de har meget til fælles.

- Der synes jeg jo bare, at vi bliver stærkere af at stå sammen, siger Pia Olsen Dyhr.

Det tættere samarbejde vil også blive nævnt, når Villadsen senere i dag taler til de op mod 400 delegerede, som lægger vejen forbi Enhedslistens årsmøde, der afholdes i Valby.

Enhedslisten og SF skal fremover særligt slå sig op på den grønne dagsorden, hvor regeringen ikke handler hurtigt nok, hvis man spørger Mai Villadsen.

- Vi kan se, at regeringen simpelthen ikke engang ser ud til at leve op til klimamålene, siger hun.

- Det er en katastrofe.

Sammen med Alternativet og Radikale Venstre anklagede Enhedslisten og SF for nylig regeringen for "at snakke for meget og handle for lidt, når det kommer til klimamålene."

(...)

På det tre dage lange årsmøde, der har overskriften "Frihed og Fritid", vil Enhedslisten også debattere, hvordan man ifølge partiets egne ord kan "beskytte velfærdssamfundet" og presse yderligere på, så venstrefløjen igen får magt, fastslår Mai Villadsen.

- Det vil vi gøre ved at være benhård opposition og selvfølgelig vise visionerne for, hvordan man kan indrette samfundet anderledes, siger hun. Og det vil vi rigtig gerne vise.

Bilag B3: "Fra fjender til venner – S kommer ikke til at stille et eneste kritisk spørgsmål til V"

Tv2, d. 5. oktober 2023. Uddrag

Venstres og Socialdemokratiets politiske ordførere fortæller, at deres roller i åbningsdebatten er vendt fuldstændig på hovedet. Partierne plejer ikke at være blege for at stikke til hinanden. Socialdemokratiet er "magtfuldkomment" og "ude af stand til at erkende fejl". Venstre leverer "kæmpe svigt" på velfærden. Men til Folketingets åbningsdebat, der skydes i gang torsdag, er det i år helt anderledes for de to store magtpartier. "Vi er stadig uenige. Men i dag sidder vi bare i regering sammen." siger Christian Rabjerg Madsen (S), politisk ordfører.

For hvor Socialdemokratiet og Venstre plejer at være i opposition og have hinanden som oplagte skydeskiver, er dynamikkerne i år vendt fuldstændig op og ned i SVM-regeringen. TV 2 har talt med både den socialdemokratiske ordfører og Venstres pendant, Morten Dahlin, der sætter ord på åbningsdebatten, der ikke vil ligne de foregående. (...)

Både Socialdemokratiet og Venstre har tænkt sig at gå kritisk til oppositionen i debatten. (...) Men der kommer altså ingen kritiske spørgsmål fra Venstre til Socialdemokratiet. Eller omvendt.

(...)

- Som opposition stiller du jo skarpt på uenighederne. Vi er stadig uenige på for eksempel skatteområdet. Men i dag er vi bare i regering sammen, hvor det handler om at slå bro over uenigheden, siger Christian Rabjerg Madsen. Netop skatteområdet fremhæver Morten Dahlin også som et emne, hvor han og S-kollegaen er dybt uenige.

Som Venstremand ønsker Dahlin at sænke skatten for både lønmodtagere og selvstændige. Rabjerg fortæller, at det omvendt ikke er nogen hemmelighed, at Socialdemokratiet "ikke ligefrem gik til valg på topskattelettelse".

Men bliver det så ikke en form for teaterforestilling? At I som partier kan vælge at stille jer kritisk over for hinanden det ene år og ønske at bygge bro og være kritisk tavse det næste?

- Det synes jeg bestemt ikke. Sad vi og bildte danskerne ind, at vi var enige om alt. Så ville det være et teater, siger Morten Dahlin. (...)

Begge politiske ordførere fremhæver, at det er en nyskabelse i dansk politik med en regering hen over midten. Men så "nyskabende" er samarbejdet alligevel ikke.

- Vi fokuserer som regeringspartier på der, hvor vi er enige. Men det er ikke strengt anderledes, end at vi altid har samarbejdet med Venstre om alt muligt politisk, siger Christian Rabjerg Madsen.

Han henviser til, at man i dansk politik har tradition for at arbejde sammen hen over midten. På den måde sikrer man sig et flertal, og at lovgivning kan fortsætte – selv i en situation hvor regeringen måske ikke ser ens ud til næste valg.

Og nu vender vi tilbage til den pointe, som den socialdemokratiske ordfører fremhæver i sin åbningstale. Han mener, at SVM med sine kompromisser tager sit politiske ansvar alvorligt og netop tager "det sure med det søde" på omdiskuterede spørgsmål som store bededag.

Morten Dahlin fortæller da også, at kompromiserne kan ses flere steder. Regeringen har for eksempel gennemført ting fra regeringsgrundlaget, der har et åbenlyst socialdemokratisk mærkat.

- Det accepterer vi i Venstre. Og det samme gælder omvendt i Socialdemokratiet, siger Venstres ordfører.

(...)

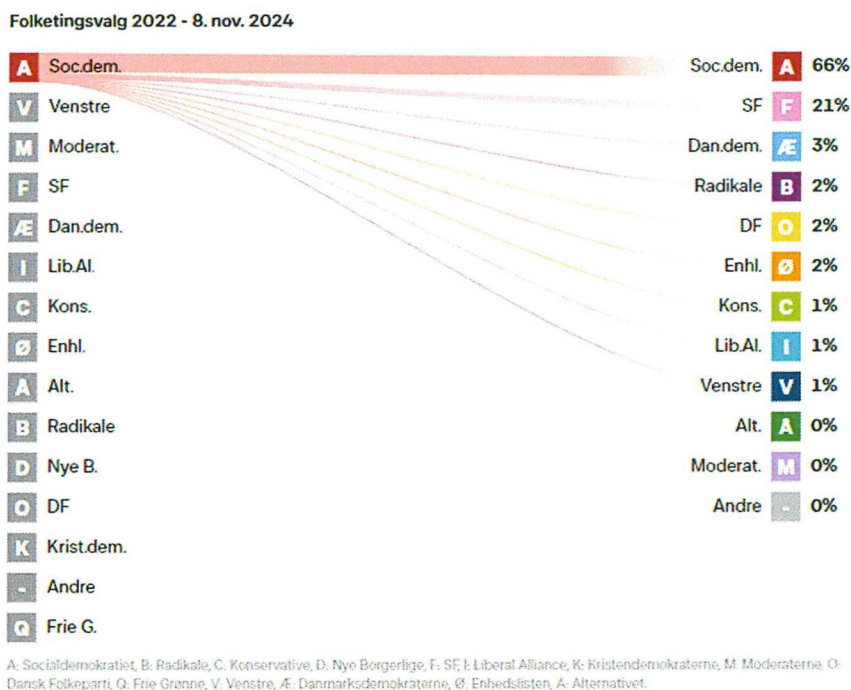
- En bred regering betyder bare, at nogle af de konflikter, der engang var imellem fløjene, nu er uenigheder internt i regeringen. Og det er da klart, at det stiller krav til alle tre partier, siger Christian Rabjerg Madsen.

Men kampene og kompromiserne kan i virkeligheden skabe de bedste politiske resultater, fortæller Morten Dahlin:

- Nogle gange findes det rigtige svar, der hvor alle bøjer sig for en løsning.

BILAG B4

Figur 1: Hvor er Socialdemokratiets vælgere gået hen?

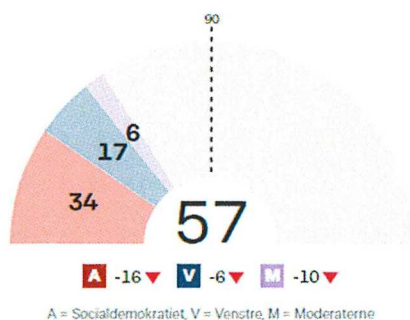
Det betyder grafikken

Af de vælgere, der stemte på Socialdemokratiet ved folketingsvalget 2022 ville 66 procent stemme på Socialdemokratiet nu, 21 procent på SF og 3 procent på Danmarksdemokraterne.

Figur 2: Opbakningen til regeringen

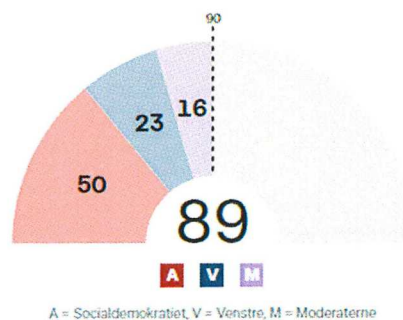
Hvor stor opbakning har regeringen?

Seneste meningsmåling

Ved meningsmålingen 8. nov 2024 er alle regeringspartierne gået tilbage i forhold til valget. Samlet set står regeringen nu til at få 60 mandater, inkl. 3 fra Grønland og Færøerne.

Folketingsvalget 2022

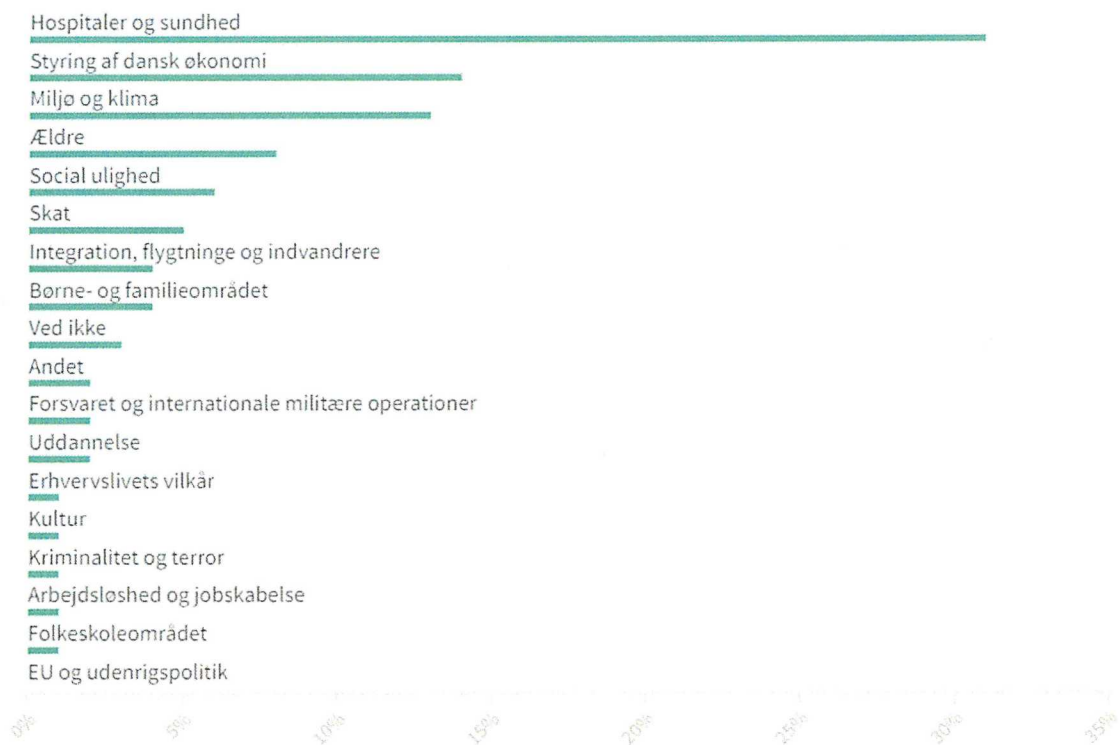

Efter valget 1. nov 2022 dannede Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne en flertalsregering med i alt 92 mandater bag sig, heriblandt 3 fra Grønland og Færøerne.

Figur 3: Vælgernes politiske dagsorden

Overblik over vælgernes vigtigste emne

Få et overblik over de emner, som vælgere mener er vigtigst for politikerne at håndtere.

Kilde: Epinion for DR og Altinget

Delopgave C: En bomstærk økonomi?

2. Undersøg, hvorvidt synspunkterne i bilag C1 kan understøttes af materialet i bilag C2 (figur A, B, C og D). Du skal anvende viden om økonomiske mål.
3. Diskuter, hvorvidt regeringens skattelettelser kan imødekomme de fremtidige udfordringer for dansk økonomi. Diskussionen skal tage udgangspunkt i bilag C3 og du skal inddrage viden om økonomiske sammenhænge og økonomiske skoler.

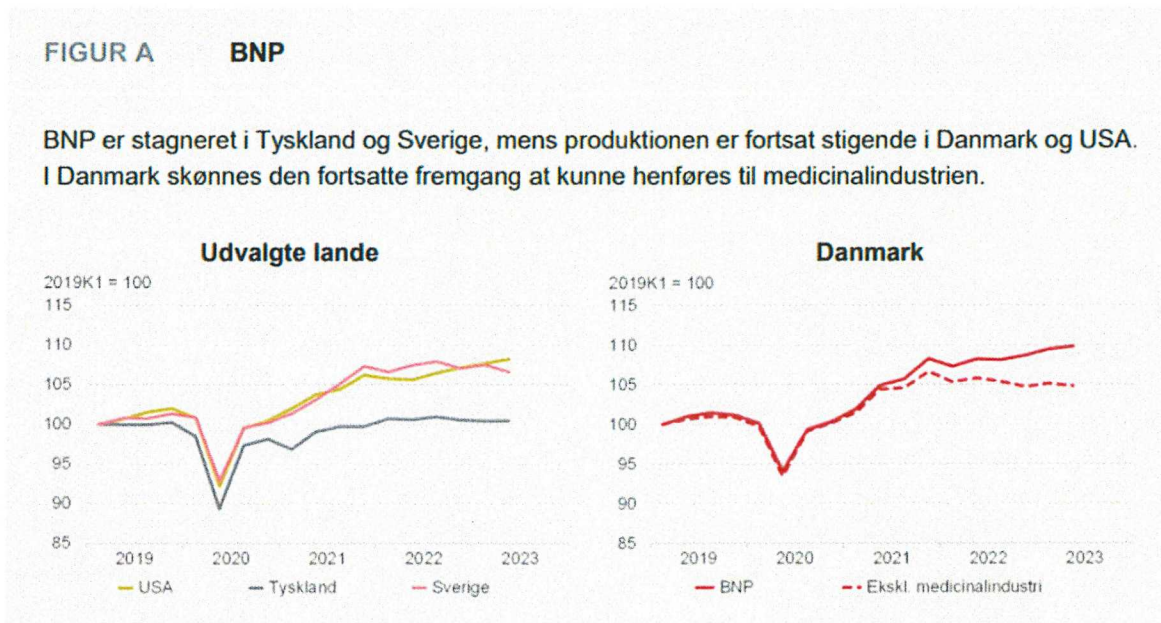
Bilag C1: Én enkelt virksomhed er grunden til, at det går så godt for dansk økonomi.

DR.dk, 1. september 2023. Uddrag

Efter flere år med de røde kriselamper tændt, kunne finansminister Nicolai Wammen (S) torsdag fortælle, at den danske økonomi er "bomstærk". Og det kan man på mange måder takke én enkelt virksomhed for, nemlig medicinalgiganten Novo Nordisk. Ifølge Las Olsen, cheføkonom i Danske Bank, ser det i hvert fald ikke lige så skidt ud, som man kunne have frygtet. - Vi har rigtig mange i job, reallønningerne er begyndt at stige igen, huspriserne er holdt op med at falde, og der er mange ting, der egentlig tegner meget godt, siger han. Men den europæiske økonomi er stadig ved at lande ovenpå en periode med overophedning, og man har ikke fået alle hjulene på jorden endnu. - Den industri, der ikke laver medicin, men for eksempel laver maskiner og andre ting og sager, har faktisk tilbagegang. Der har vi en faldende produktion, ikke bare i Danmark, men globalt. - Boliginvesteringerne ligger også markant lavere, end det gjorde for et år siden – folk er simpelthen ikke så villige til at sætte boligbyggeri i gang nu, hvor renten er blevet så høj. - Men hvis vi i en længere periode har stagnation i økonomien udenfor medicinalindustrien, så må vi også forvente, at beskæftigelsen på et tidspunkt begynder at falde, og ledigheden stiger noget mere. Og det er også det, der ligger i kortene over det næste års tid, siger han. - Det er en god påmindelse om, at man ikke bare kan tage et nøgletal som BNP og sige, at det går godt eller dårligt i Danmark.

BILAG C2

Figur A: BNP-udviklingen

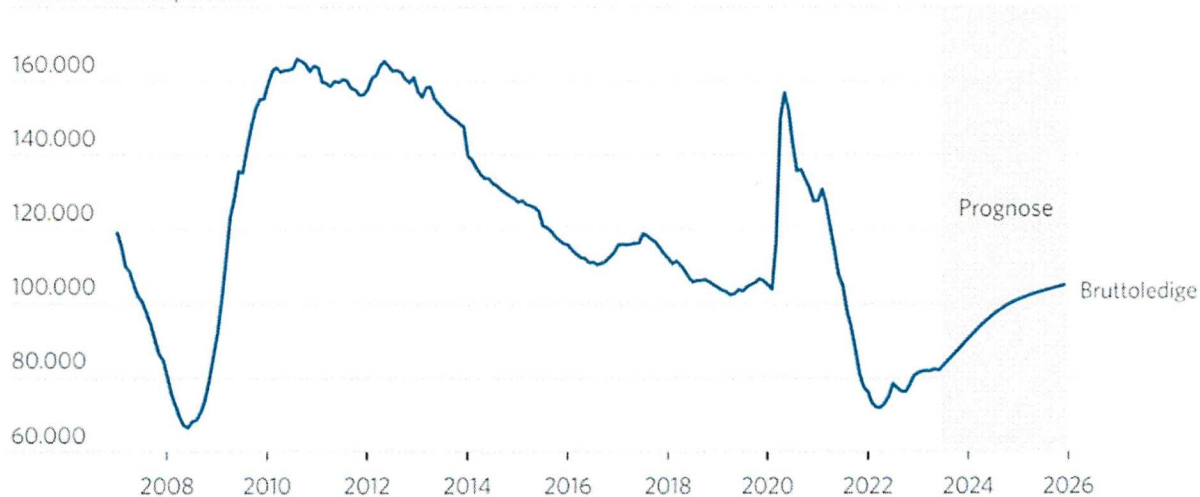

Figur B: Udviklingen i bruttoledigheden

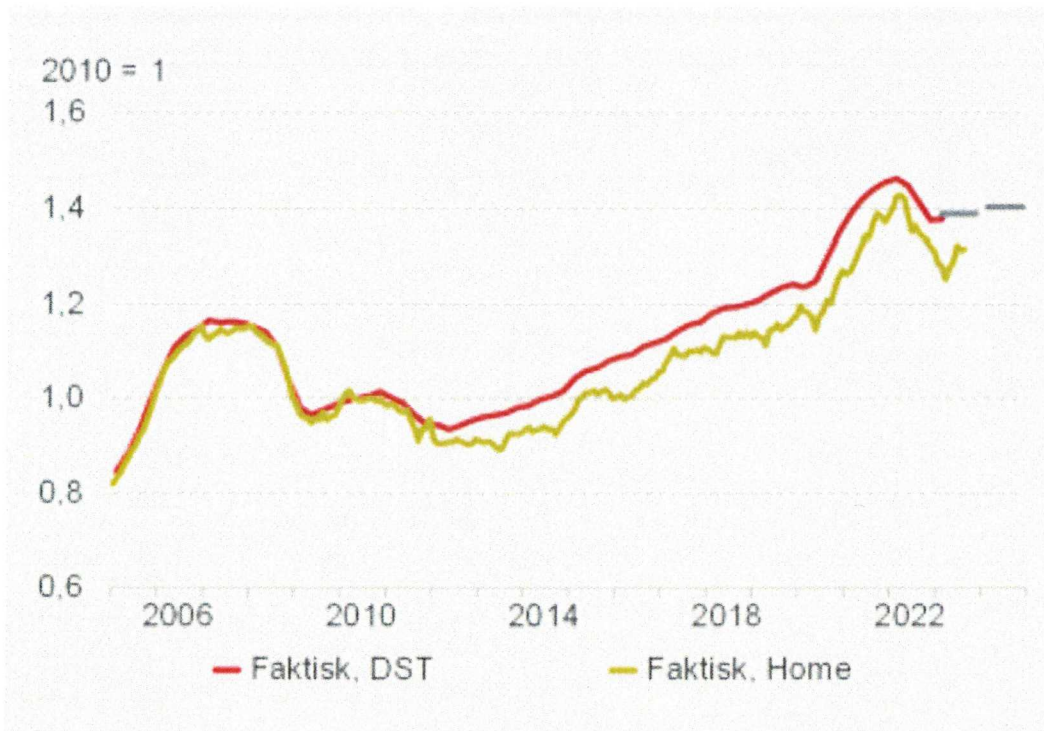
Bruttoledigheden forventes at normaliseres de kommende år

Figuren viser den månedlige udvikling i bruttoledigheden.

180.000 fuldtidspersoner

Figur C: Udviklingen i huspriserne

DST = Danmarks statistik

Home = ejendomsmæglerkæden af samme navn.

Boligpriserne er indekseret efter 2010

Bilag D: Udviklingen i boliginvesteringer

Den røde kurve angiver den faktiske udvikling. Den gule kurve angiver en fremskrivning lavet i januar 2020.

Bilag C3: Cevea: Ingen af regeringens argumenter for skattelettelser holder vand

Altinget d. 09.10.2023

Cevea var en dansk tænketank med idépolitisk udgangspunkt i centrum-venstre. Tænketanken blev grundlagt i 2008 som et alternativ til den borgerligt-liberale tænketank CEPOS. Cevea lukkede den 1. december 2024 på grund af manglende finansiering.

Ét argument er, at vi ikke kan øge udgifterne til velfærd, fordi det vil puste til inflationen, som stadig er for høj. Men hvis det er rigtig, er regeringens egne planer om at lette skatten lige så uansvarlige og forkerte. I forhold til at puste til inflationen er det næsten hip-som-hop, om man bruger flere penge på offentligt eller privat forbrug. Argumentet kan derfor ikke bruges til at forsvare skattelettelser over velfærd. Argumentet er tyndt. Et andet argument er, at det kun lige er i år, at velfærden er presset. For regeringens plan – som vi snart får at se – er at investere betydeligt mere i den offentlige velfærd i de kommende år. Men hvis det alene er tale om en ekstra saltvandsindsprøjtning næste år, kan man se det som en engangsudgift. Lidt ligesom vinterhjælpen sidste efterår, som kostede 4,8 milliarder kroner. Dengang skønnede Finansministeriet, at effekten på inflationen var ”tæt på nul”. Argumentet om, at vi er nødt til at vente lidt, er altså heller ikke særlig stærkt. Et tredje argument er, at det er urealistisk at blive ved med at øge den offentlige service. Det vil mindske produktiviteten i fremtiden, hvis den offentlige sektor vokser, lyder det med henvisning til den såkaldte Baumol-effekt. Det er korrekt, at efterspørgslen efter service og velfærd stiger i alle rige lande. Og det er også rigtigt, som Baumol påpeger, at det er sværere at øge produktiviteten i servicesektoren end i den industrielle sektor: at det er sværere at effektivisere ældrepleje eller et spil ludo i børnehaven end produktionen af biler og cykler. Men det gælder uanset, om den service produceres i det offentlige eller i den private sektor, og uanset om vi betaler for velfærdsservice over skatten eller individuelt. Det er ikke nogen økonomisk nødvendighed at give skattelettelser i stedet for at øge investeringerne i velfærd. Det handler om politiske valg.